

Vakinhoudelijke uitwerking Keuzevak **EHBO** van het profiel Z&W vmbo beroepsgericht

Schoolexamenbank | *vmbo*

Deze vakinhoudelijke uitwerking is ontwikkeld door het Redactieteam van de Schoolexamenbank vmbo voor dit profiel. De uitwerking heeft geen officiële status en is alleen bedoeld om gebruikers van de Schoolexamenbank vmbo een goede indruk te geven van hoe het Redactieteam het keuzevak heeft geïnterpreteerd om tot de ontwikkeling van vraag- en opdrachtitems te kunnen komen.

De vakinhoudelijke uitwerking is gebaseerd op het landelijk vastgestelde examenprogramma voor dit keuzevak (o.a. te vinden op www.nieuwvmbo.nl). Het examenprogramma is door het redactieteam uitgewerkt in zo toetsbaar en in het onderwijs herkenbaar mogelijke onderdelen.

Aan deze vakinhoudelijke uitwerking kunnen geen rechten worden ontleend.

12 september 2018

© Stichting Platforms vmbo

K/ZW/12 voorkomen van ongevallen en EHBO

Taak: De kandidaat kan een bijdrage leveren aan veiligheid en preventie van ongelukken en eerste hulp verlenen bij ongelukken

Type	Code	Label	BB	KB	GL
Deeltaak	K/ZW/12.1	De kandidaat kan assisteren bij activiteiten op het gebied van veiligheid en risicopreventie.			
Eindterm	K/ZW/12.1.1	De kandidaat kan mogelijkheden en beperkingen van cliënt signaleren met daarbij horende risico's en gevaren	x	x	x
	Uitwerking	+ Kent ziektebeelden met daarbij behorende beperkingen + Kent verschillende leeftijdsfasen met daarbij behorende beperkingen en gevaren. Trefwoorden o.a. dementie, kinderen, ouderen, jongeren	x	x	x
Eindterm	K/ZW/12.1.2	De kandidaat kan handelingen uitvoeren volgens veiligheidsrichtlijnen	x	x	x
	Uitwerking	+ Werkt volgens veiligheidsvoorschriften. + Gebruikt persoonlijke beschermingsmiddelen op de juiste wijze. Trefwoorden o.a. Arbo, veiligheid, voorschriften, regels	x	x	x
Eindterm	K/ZW/12.1.3	De kandidaat kan uitleggen hoe verwondingen, verbrandingen, vergiftiging voorkomen kunnen worden.	x	x	x
	Uitwerking	+ Herkent onveilige situaties. + Neemt maatregelen om onveilige situaties te voorkomen. Trefwoorden o.a. gevaarsymbolen	x	x	x
Eindterm	K/ZW/12.1.4	De kandidaat kan onveilige situaties op de werkvloer herkennen en bespreekbaar maken.	x	x	x
	Uitwerking	+ Herkent onveilige situaties op de werkvloer. + Analyseert en beoordeelt de veiligheid op de werkvloer. + Geeft adviezen over het gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen aan anderen. Trefwoorden o.a. brand, koolmonoxide, gassen, elektriciteit, vallen, snijden, persoonlijke beschermingsmiddelen	x	x	x
Eindterm	K/ZW/12.1.5	De kandidaat kan bij onveilige situaties hulp in te roepen en bereikbaar zijn.	x	x	x
	Uitwerking	+ Belt 112 en vraagt naar ambulance, politie of brandweer. + Volgt instructies van de centralist.	x	x	x

Type	Code	Label	BB	KB	GL
		<ul style="list-style-type: none"> + Belt (het spoednummer van) de huisarts. + Vangt professionele hulpverleners op. + Draagt slachtoffer over aan professionele hulpverleners. <p>Trefwoorden o.a. luidsprekerfunctie, adres, telefoonnummer, vragen beantwoorden, vrije toegang, omstanders.</p>			
Deeltaak	K/ZW/12.2	De kandidaat kan de functie van enkele organen en weefsels uitleggen.			
Eindterm	K/ZW/12.2.1	De kandidaat kan de werking van hart, longen en de bloedsomloop noemen.	x	x	x
	Uitwerking	<ul style="list-style-type: none"> + Wijst op afbeeldingen bloedvaten en delen van het hart aan. + Beschrijft de functie en de werking van bloedvaten en onderdelen van het hart: <ul style="list-style-type: none"> o Hart: linkerboezem, rechterboezem, linkerkamer, rechterkamer o Bloedvaten: aorta, longader, longslagader, kransslagader. o Functie: aan- en afvoer van stoffen en warmte door bloed o Slagaders, aders en haarvaten: onderscheid naar ligging, bloeddruk en zuurstofgehalte van het bloed in deze vaten + Beschrijft van de grote en kleine bloedsomloop: de bouw, ligging en functie. + Wijst op afbeeldingen delen van het ademhalingsstelsel aan. + Beschrijft de functie en werking van delen van het ademhalingsstelsel: <ul style="list-style-type: none"> o mondholte, neusholte en keelholte (met huig en strotklepje) o luchtpijp met kraakbeenringen, slijmvlies met trilharen o bronchiën o longblaasjes + Beschrijft de functie van hoesten <p>Trefwoorden o.a. pols opnemen, bloeddrukmeter</p>	x	x	x
Eindterm	K/ZW/12.2.2	De kandidaat kan een AED gebruiken.	x	x	x
	Uitwerking	<ul style="list-style-type: none"> + Gebruikt een AED juist wanneer de situatie daarom vraagt. + Volgt instructies van AED op. + Plaatst elektroden op juiste wijze. <p>Trefwoorden o.a. instructies, veiligheid, kinderen, volwassenen, kinderelektroden, 8 jaar of jonger</p>	x	x	x

Type	Code	Label	BB	KB	GL
Eindterm	K/ZW/12.2.3	De kandidaat kan de effecten van inspanning aangeven.	x	x	x
	Uitwerking	+ Legt het effect van inspanning uit op hartslag, bloeddruk en ademhaling. Trefwoorden o.a. maximale hartslag, onderdruk, bovendruk, frequentie van ademhalen	x	x	x
Eindterm	K/ZW/12.2.4	De kandidaat kan aangeven hoe gewrichten kunnen bewegen.	x	x	x
	Uitwerking	+ Benoemt delen die van belang zijn voor stevigheid en beweging + Benoemt 3 soorten gewrichten en hun werking. + Herkent en benoemt de gevolgen van overbelasting. Trefwoorden o.a. botten, spieren, pezen, rolgewricht, kogelgewricht, scharniergewricht	x	x	x
Eindterm	K/ZW/12.2.5	De kandidaat uitleggen hoe je een goede conditie kunt opbouwen.	x	x	x
	Uitwerking	+ Legt de waarde van een goede training uit. + Kan aangeven welke professionals kunnen helpen bij een goede conditietraining. Trefwoorden o.a. overbelasting, overgewicht, gezondheid, welvaartsziekten	x	x	x
Deeltaak	K/ZW/12.3	De kandidaat kan in acute situaties handelen volgens het 5 stappenplan.			
Eindterm	K/ZW/12.3.1	De kandidaat kan op gevaar letten.	x	x	x
	Uitwerking	+ Signaleert gevaar. + Treft maatregelen om gevaar voor zichzelf en anderen te vermijden. + Verplaats het slachtoffer uit een gevaarlijke situatie. + Beperkt de kans op besmetting. Trefwoorden o.a. elektriciteit, huisdieren, kinderen, sigaretten, verkeer, brand, veiligheidsvest, gevarendriehoek, airbags, vluchtmasker, rautekgreep, bloedcontact, lichaamsvocht, handschoenen, steriele materialen	x	x	x
Eindterm	K/ZW/12.3.2	De kandidaat kan nagaan wat er is gebeurd en nagaan wat het slachtoffer mankeert.	x	x	x
	Uitwerking	+ Beoordeelt het slachtoffer op levensbedreigende letsels: <ul style="list-style-type: none"> ○ Op de rug liggen bij braken ○ Hevig bloedverlies ○ Bewusteloosheid 	x	x	x

Type	Code	Label	BB	KB	GL
		<ul style="list-style-type: none"> o Geen (normale) ademhaling o Wervelletsel + Vraagt na wat er is gebeurd. Trefwoorden o.a. situatie beoordelen, navragen			
Eindterm	K/ZW/12.3.3	De kandidaat kan het slachtoffer geruststellen en zorg dragen voor beschutting.	x	x	x
	Uitwerking	+ Zorgt voor beschutting op de plek waar het slachtoffer is. + Beschermt het slachtoffer tegen kou, regen en wind, felle zonneschijn en extreme warmte. Trefwoorden o.a. bedekking van het hoofd, reddingsdeken, schaduw, jas	x	x	x
Eindterm	K/ZW/12.3.4	De kandidaat kan zorgen voor professionele hulp.	x	x	x
	Uitwerking	+ Zie 12.1.5	x	x	x
Eindterm	K/ZW/12.3.5	De kandidaat kan het slachtoffer helpen op de plaats waar hij ligt of zit.	x	x	x
	Uitwerking				
Deeltaak	K/ZW/12.4	De kandidaat kan stoornissen in de vitale functies signaleren en direct professionele hulp inschakelen.			
Eindterm	K/ZW/12.4.1	De kandidaat kan stoornissen in het bewustzijn signaleren en hulp inschakelen.	x	x	x
	Uitwerking	+ Spreekt het slachtoffer aan. + Schudt aan de schouders. + Beoordeelt de reactie van het slachtoffer. + Kent vitale organen. Trefwoorden o.a. verward, sloom, suf, kreunt, onduidelijke geluiden, ongecontroleerde bewegingen, scheefgezakt, slap, hart, longen, hersenen	x	x	x
Eindterm	K/ZW/12.4.2	De kandidaat kan stoornissen in de ademhaling signaleren en hulp inschakelen.	x	x	x
	Uitwerking	+ Draait het slachtoffer op de rug. + Gebruikt de hoofdkantel-kinliftmethode. + Beoordeelt de ademhaling van het slachtoffer. Trefwoorden o.a. ademlucht, voelbaar, borstkas, rochelend, gierend, regelmatig, onregelmatig	x	x	x
Eindterm	K/ZW/12.4.3	De kandidaat kan actieve bloedingen stoppen en hulp inschakelen.	x	x	x
	Uitwerking	+ Maakt de wond vrij. + Beoordeelt de bloeding. + Legt het juiste verband aan. + Zorgt voor professionele hulp (Zie 12.1.5)	x	x	x

Type	Code	Label	BB	KB	GL
		Trefwoorden o.a. kinderen, wonddrukverband, steriel, kompres, zwachtelen, traumazwachtel, shock, drukklem, bloeding, snelverband, wondpleister			
Eindterm	K/ZW/12.4.4	De kandidaat kan shock signaleren en hulp inschakelen.	x	x	x
	Uitwerking	<ul style="list-style-type: none"> + Benoemt de oorzaken van een shock + Signaleert de uitwendige signalen die duiden op een shock. + Vermijdt inspanning van het slachtoffer. + Zorgt voor professionele hulp (Zie 12.1.5) <p>Trefwoorden o.a. bloedverlies, vochtverlies, infectie, hartklachten, gelaatskleur, rillingen, lichaamstemperatuur, rugpijn, buikpijn.</p>	x	x	x
Deeltaak	K/ZW/12.5	De kandidaat kan aan de hand van de ongevalsituatie en de verschijnselen letsels herkennen en vaststellen van de noodzakelijke basis handelingen en deze uitvoeren (Eerste Hulp B).			
Eindterm	K/ZW/12.5.1	De kandidaat kan bewusteloosheid herkennen en kan een bewusteloze die op zijn buik ligt op de rug draaien.	x	x	x
	Uitwerking	<ul style="list-style-type: none"> + Zie 12.4.1 + Draait het bewusteloze slachtoffer op de juiste wijze op de rug. <p>Trefwoorden o.a. zwaar persoon, hulp omstanders</p>	x	x	x
Eindterm	K/ZW/12.5.2	De kandidaat kan een (dreigende) flauwte herkennen en kan eerste hulp verlenen bij een (dreigende) flauwte.	x	x	x
	Uitwerking	<ul style="list-style-type: none"> + Benoemt oorzaken van een flauwte. + Belt 112. (Zie 12.1.5) + Laat slachtoffer liggen. + Maakt knellende kleding los. + Zorgt voor frisse lucht. + Leg een nat washandje op zijn voorhoofd. <p>Trefwoorden o.a. eten, drinken, kinderen < 6 jaar, volwassenen > 40 jaar, sporten</p>	x	x	x
Eindterm	K/ZW/12.5.3	De kandidaat kan ademhalingsstoornissen herkennen zoals bij een bewusteloos slachtoffer de luchtweg vrijhouden (stabiele zijligging), bij verslikking de luchtweg vrijmaken door enkele (vijf) stevige stoten tussen de schouderbladen te geven en als dit niet helpt de handgreep van Heimlich toe te passen.	x	x	x
	Uitwerking	<ul style="list-style-type: none"> + Legt het slachtoffer in stabiele zijligging. + Past de kinlift toe. + Past rugslagen toe. 	x	x	x

Type	Code	Label	BB	KB	GL
		<ul style="list-style-type: none"> + Past buikstoten toe (dit is de handgreep van Heimlich) <p>Trefwoorden o.a. stabiele zijligging, rugslagen, buikstoten</p>			
Eindterm	K/ZW/12.5.4	De kandidaat kan een uitwendige (open) wond herkennen en bepalen of het verantwoord is als eerstehulpverlener zelf de definitieve hulp te verlenen dan wel een wond weten af te dekken.	x	x	x
	Uitwerking	<ul style="list-style-type: none"> + Beoordeelt een wond. + Kiest de juiste behandeling. + Spoelt een wond. + Verbindt een wond. <p>Trefwoorden o.a. bloedverlies, uitpuilende organen, kogelwond, steekwond, open botbreuk, brandwond, schaafwond, blaren, diepe wond, bijtwond, hoofdwond, bevriezingswond, vuil, steriel, tetanus, hondsdolheid, verbandmateriaal, kompres, vingerbob, hechtstrips, tand, melk, bederf, bewaren</p>	x	x	x
Eindterm	K/ZW/12.5.5	De kandidaat een (ernstige) uitwendige bloeding herkennen en een bloeding stoppen door druk op de wond uit te oefenen door wonddrukverband.	x	x	x
	Uitwerking	<ul style="list-style-type: none"> + Legt een wonddrukverband aan. <p>Trefwoorden o.a. steriel, wond reinigen, kinderen, kompres, zwachtelen, traumazwachtel</p>	x	x	x
Eindterm	K/ZW/12.5.6	De kandidaat kan brandwonden koelen met zacht stromend lauw water en tweede- en derdegraads brandwonden losjes steriel afdekken.	x	x	x
	Uitwerking	<ul style="list-style-type: none"> + Herkent de verschillende graden brandwonden en past handelen daarop aan. + Koelt brandwonden. + Dekt brandwonden steriel af. <p>Trefwoorden o.a. eerste, tweede, derde graad, blaren, zwarte huid, witte huid, rode huid, verkoold, gezwollen</p>	x	x	x
Eindterm	K/ZW/12.5.7	De kandidaat kan een (open) botbreuk, ontwrichting herkennen en uitleggen waarom een gebroken en een ontwricht lichaamsdeel onbeweeglijk moeten worden gehouden.	x	x	x
	Uitwerking	<p>Trefwoorden o.a. abnormale stand, veel pijn, zwelling, wond</p>			
Eindterm	K/ZW/12.5.8	De kandidaat kan een kneuzing, verstuiking herkennen en verzorgen.	x	x	x

Type	Code	Label	BB	KB	GL
	Uitwerking	<ul style="list-style-type: none"> + Koelt de pijnlijke plek. + Zwachtelt een voet, enkel, hand, pols. <p>Trefwoorden o.a. coldpack, kneuzing, verstuiking, ideaalzwachtel, cohesieve zwachtel, kleefpleister, spalk</p>	x	x	x
Eindterm	K/ZW/12.5.9	De kandidaat kan oogletsel zoals vuiltje in het oog, verbrand oog, bijtende stof in het oog herkennen en aangeven waarom je heel zuinig moet zijn op je ogen en waardoor een oog makkelijk kan worden beschadigd.	x	x	x
	Uitwerking	<ul style="list-style-type: none"> + Verwijdert een vuiltje uit het oog. + Verwijdert voorwerpen niet zelf uit het oog. + Zorgt ervoor dat het slachtoffer niet in het oog wrijft. + Dekt het oog af. + Vervoert het slachtoffer zittend naar de huisarts. <p>Trefwoorden o.a. gaasje, kapje, kokertje, hoornvlies, oogwit,</p>	x	x	x
Eindterm	K/ZW/12.5.10	De kandidaat kan een neusbloeding stoppen en een splinter uit de huid verwijderen.	x	x	x
	Uitwerking	<ul style="list-style-type: none"> + Geeft juiste aanwijzingen bij een bloedneus. + Verwijder een splinter die uit de huid steekt. + Neemt contact op met de huisarts bij moeilijk verwijderbare voorwerpen. <p>Trefwoorden o.a. neusbeen, schedelletsel, neustampons, splinter, pincet, vishaakje, rits, metaalsplinter</p>	x	x	x
Eindterm	K/ZW/12.5.11	De kandidaat kan aangeven wat er minimaal in een verbanddoos moet zitten.	x	x	x
	Uitwerking	<ul style="list-style-type: none"> + Controleert de verbanddoos aan de hand van de inhoudsopgave. + Benoemt de verschillende materialen uit de verbanddoos. <p>Trefwoorden o.a. eerstehulpschaar, elastische zwachtel, handschoenen, hechtstrips, ideaalzwachtel, inhoudsopgave, kleefpleister, mondmasker, ontsmettingsmiddel, pincet, isolatiedeken, snelverband, stappenplan, steriele kompressen, steriele kompressen niet verklevend, steriele verbanddoek, vingerverband, vingerbob, wondpleister, zelfklevend fixatiezwachtel</p>	x	x	x
Voor het uitvoeren van de taak beheerst de kandidaat de voorwaardelijke kennis, vaardigheden en houding.					

